

Stručni rad

UDK: 336.7(049.3)

Datum primitka članka u uredništvo: 8. 10. 2018.

Datum slanja članka na recenziju: 10. 10. 2018.

Datum prihvatanja članka za objavu: 21. 11. 2018.

Izv. prof. dr. sc. Anita Pavković

NASLOV: PRINCIPLES OF FINANCIAL REGULATION

AUTORI: Armour, J., Awrey, D., Davies, P., Enriques, L., Gordon, J. N., Mayer, C., Payne, J.

Izdavač: Oxford University Press, 2016. godine

Broj stranica: 669

U posljednje vrijeme sporadično se objavljuju knjige, priručnici i istraživanja iz područja regulacije i supervizije u financijskom sektoru. No, pravila i legislativni okviri sve su izdašniji, kompleksniji i opsežniji, a razlozi takvih pojava naslovne teme posljednjih godina ponajprije su posljedica financijske krize, manjkavosti u dosadašnjim modelima regulatornih okvira, regulatornih arbitraža i distorzija. Usprkos objavljenim stručnim i znanstvenim radovima na temu regulacije i supervizije u financijskom sektoru, još uvijek su prisutne nejasnoće u razumijevanju koncepta suvremenog regulatornog i supervizorskog okvira. Djelo 'Principles of Financial Regulation' rad je skupine vrsnih stručnjaka, od čega dvojice predavača korporativnog prava, iz područja financijske regulacije koje je postalo glavno područje istraživanja neposredno nakon krize. Isto tako, skupina navedenih autora organizirala je na Oxfordu novi kolegij 'Principles of Financial Regulation' za diplomatske studente novog poslijediplomskog studija u pravu i financijama, što je omogućilo organizirano razmišljanje na sistematičan način. Navedeno je utjecalo i na izdavanje knjige te je ideja holističkog pristupa regulaciji financijske industrije predstavljena izdavačima.

I. SINTETIZIRANI PRIKAZ DIJELA

Knjiga 'Principles of Financial Regulation' djelo je izdavača Oxford University Press iz 2016. godine. Autori Armour, J., Awrey, D., Davies, P., Enriques, L., Gordon, J. N., Mayer, C., Payne, J. vrsni su stručnjaci iz područja financijskog sektora. Knjiga se sastoji od pet osnovnih dijelova: osnove, financijska tržišta, potrošači i financijski sustav, banke, tržišta i banke te mješovite institucije. U sadržajnom smislu naslovi dijelova ne upućuju u dovoljnoj mjeri na njihove sadržaje. Uz osnovne dijelove knjiga sadržava i predgovor, zahvalu, listu skraćenic, tablicu slučajeva, tablicu legislacije, vodič službenih internetskih stranica i kazalo pojmova. Navedeni dodaci značajni su poglavito u području sve slojevitije regulacije financijskog sektora te korištenja brojnih skraćenic u tom okviru. U tom smislu, raščlamba meta jezika u financijama je svakako koristan dodatak čitateljima, posebice onima koji nisu dio uže stručne javnosti. Popis slučajeva organiziran je prema zemljopisnim područjima

(Velika Britanija, Australija, Europska unija, Sjedinjene Američke Države), što je korisno s aspekta drugačijeg pristupa regulatornog uređenja u nekim područjima, ali i značajnosti financijskih sustava i njihove diversifikacije. Djelo uključuje, uz osnovne teorijske postavke, i primjere, dodatke i praktične rasprave i dublje poimanje financijske regulacije.

Knjiga daje pregled i objašnjenja osnova regulacije banaka, financijskih tržišta i povezanih financijskih institucija.

Knjiga je strukturirana u šest poglavlja. Prvi dio (98 stranica) je temeljni i obrađuje odrednice financijskog sustava te ciljeve, ali i ograničenja financijske regulacije. Drugi dio na 104 stranice detaljno opisuje sustav financijskih tržišta, u najvećem dijelu iz Sjedinjenih Američkih Država koje predstavljaju najrazvijenije financijsko tržište te zoran primjer i podlogu ostatku svijeta za razvoj financijskih tržišta. U trećem dijelu na 70 stranica se obrađuju potrošačke financije, financijsko savjetovanje i financijski proizvodi. Četvrti dio (158 stranica) naslova Banke gdje su obrađena najvažnija područja regulacije, supervizije i upravljanja u poslijekrizno vrijeme (kapitalni zahtjevi, likvidnost, sanacija banaka, upravljanje bankama, sustavi plaćanja i prijeboja, makroprudencijalni pristup). Peti dio (100 stranica) obrazlaže međupovezanost banaka i financijskih tržišta s posebnim osvrtom na „paralelno“ bankarstvo, sistemski rizik, financijsku stabilnost i sl. U šestome dijelu (120 stranica) pokrivena su pojedinačna područja (arhitektura regulatornih tijela unutar jurisdikcije i na međunarodnom planu, izazovi supervizije i politike financijske regulacije, međunarodna koordinacija, politička ekonomija i sl.). Od drugoga do petoga poglavlja tekst je više teorijski, a dalje su čak prisutne pojedinačne značajne teme (tržišna infrastruktura, financijsko savjetovanje, financijski proizvodi, bankovno vođenje, plaćanja i prijeboj). Knjiga može poslužiti i za tradicionalne kolegije bankovne regulacije i regulacije tržišta vrijednosnica kako na preddiplomskoj, tako i na poslijediplomskoj razini ekonomskih i pravnih visokoobrazovnih institucija.

II. KRITIČKA OCJENA DJELA

Naslov knjige upućuje na osnovnu temu knjige, a to je razumijevanje osnovnih načela i principa regulacije u financijskom sustavu u svijetu. Naslov je vrlo aktualan i relevantan te u potpunosti pokriva strukturu sadržaja djela. Tematske cjeline iznimno su **aktualne** jer veliki broj zemalja još nije integrirao principe financijske regulacije prihvaćene na međunarodnoj razini, a neke to čine sa zakašnjenjem. Knjiga je namijenjena studentima i znanstvenicima (prava, ekonomije, javnih politika), regulatorima i praktičarima u svrhu boljeg razumijevanja načela, postupaka i pravila poslovanja dionika financijsko servisne industrije u svijetu. U kontekstu korištene **terminologije i stila pisanja** u originalnom djelu koristi se stručna terminologija koja čitateljima koji nisu profesionalci otežava čitanje, no pomoć u tom slučaju daje lista skraćenica i kazalo pojmova.

Kao zamjerka knjizi je izostanak popisa korištenih bibliografskih jedinica poredanih abecednim redom na kraju knjige. Citirani izvori navedeni su samo unutar bilješki pojedinačnih dijelova knjige, što se smatra organizacijskim deficitom štiva i smanjenjem sustavne preglednosti korištenih bibliografskih jedinica.

III. ZAKLJUČAK

Knjiga pomaže čitateljima, bilo da su specijalisti iz područja financija ili šire struke i javnosti koji nisu izravno povezani s financijskim institucijama i tržištima, u svladavanju osnovnih stručnih pojmova na engleskome jeziku iz područja regulacije i supervizije u financijskom sektoru. Također, mnogi koncepti nisu samo posebnost financijskog sektora, već su primjenljivi i u ostatku gospodarskih djelatnosti i komplementarni su ostalim uslužnim djelatnostima kao što su zaštita tržišnog natjecanja, zaštita potrošača i sl. Djelo ima i znanstveni i stručni doprinos jer sadržava i širu ekonomsku teoriju i pravnu terminologiju koja čitateljima pruža potpuniju sliku djelovanja financijskog sustava. Knjiga može poslužiti i kao dodatna literatura na poslijediplomskim studijima poslovne ekonomije, uže financijskog sustava, bankarskog poslovanja, financijskog prava i sl.

Autori knjige svoje praktično i teorijsko znanje i iskustvo logičnim slijedom transferiraju u tekst uz pomoć brojnih korisnih primjera iz praktičnog poslovanja sudionika financijskih sustava putem dodataka, tabličnih i grafičkih prikaza i shema. Neupitan je interes znanstvene zajednice u pogledu ovoga djela, međutim postavlja se pitanje interesa šire stručne javnosti za predmetnu tematiku obzirom da se zaposlenici financijske servisne industrije u praksi često uže specijaliziraju za određeni segment financijskog sustava. S toga stajališta, knjiga je korisna jer daje širi prikaz načela financijske regulacije, što može pomoći u razumijevanju međudjelovanja financijskih institucija i tržišta i sve većeg stupnja integracija načela regulacije kako među pojedinim institucijama i tržištima, tako i globalno.